

BẢN HƯỚNG DẪN VỀ ĐIỀU II CỦA ĐẠO LUẬT ĐỐI VỚI NHỮNG NGƯỜI DÂN HOA KỲ BỊ TÀN TẬT

Đạo Luật đối với người dân Hoa Kỳ Tàn Tật Là Gì?

Đạo luật đối với những người dân Hoa kỳ bị tàn tật, (gọi tắt là Đạo Luật ADA, tức viết tắt từ nhóm chữ tiếng Anh The American with Disabilities Act) là một đạo luật làm cho việc kỳ thị ngược đãi những người tàn tật chỉ vì các chứng tàn tật của họ là một điều bất hợp pháp. Đạo Luật ADA được áp dụng đối với tất cả sự việc làm ăn, gia cư, tiện nghi công cộng, giáo dục, giao thông, truyền thông, giải trí, tiếp nhận vào sống trong cơ sở từ thiện, chăm sóc về y tế, quyền bầu cử, và quyền lui tới các dịch vụ công cộng.

Điều II Của Đạo Luật ADA Là Gì?

Điều II của đạo luật ADA bảo vệ những người tàn tật tránh bị kỳ thị trong tất cả các dịch vụ cung cấp bởi Tiểu Bang và chính quyền địa phương. Điều này có nghĩa là bất cứ cơ sở cung cấp các dịch vụ chung nào cũng không được phép kỳ thị ngược đãi bạn chỉ vì bạn bị tàn tật. Tiểu Bang và chính quyền địa phương phải để cho người tàn tật có cơ hội bình đẳng đón nhận mọi lợi ích từ tất cả chương trình, dịch vụ và hoạt động của họ.

Những ai phải tuân theo Điều II Của Đạo Luật ADA?

Điều II được áp dụng cho tiểu bang và chính quyền địa phương và những chương trình họ cung cấp. Điều này bao gồm:

- hoạt động của cơ quan lập pháp
- tiểu bang, tỉnh, và tòa án thành phố
- cuộc họp thị trấn
- cơ quan cảnh sát và cứu hỏa
- cấp bằng lái xe
- giáo dục công cộng
- phương tiện di chuyển
- giải trí
- dịch vụ y tế công cộng
- dịch vụ xã hội
- bầu cử
- việc làm

Điều II có ảnh hưởng gì đến tôi trong chương trình hoạt động và dịch vụ của Tiểu Bang và chính quyền địa phương?

Tiểu bang và chính quyền địa phương không thể sử dụng bất cứ tiêu chuẩn nào mà có khuynh hướng loại trừ những người tàn tật, trừ khi nó có thể chứng minh rằng tiêu chuẩn này là sự cần thiết cho chương trình, hoạt động, hay dịch vụ.

•Thí dụ, một số luật lệ về an toàn có thể được ép buộc cho sự vận hành an toàn của dịch vụ, hầu như là những luật lệ an toàn đó dựa trên mối đe dọa nguy hiểm có thật và không có suy diễn hay cho ấn tượng xấu về những người tàn tật. Một chương trình công cộng phải có chính sách và tiến trình được đặt sẵn để chống lại sự kỳ thị. Điều này nói lên rằng những người tàn tật được có cơ hội bình đẳng để tham gia trong một chương trình công cộng. 28 C.F.R. 35.130.

Thực hiện này có nghĩa là các cơ sở phải tạo cho có điều kiện ra vào hoàn toàn dễ dàng?

Luật ADA đòi hỏi tất cả các chương trình, phạm vi hoạt động, và dịch vụ phải được sẵn sàng gia nhập với và được sử dụng do người tàn tật. Tuy nhiên, điều này không đòi hỏi chương trình cộng đồng phải làm tất cả các cơ sở hiện tại ra vào dễ dàng.

- Thí dụ, khi một thành phố tổ chức một cuộc họp cộng đồng trong một tòa nhà đã có trước đây, thành phố không cần phải làm tất cả các khu vực trong tòa nhà đó có điều kiện dễ dàng và thuận tiện, nếu phòng họp có thể thuận tiện để đi tới được. Điện thoại và phòng vệ sinh thuận tiện có ở những nơi họp này để cung cấp cho những người tới tham dự những cuộc họp. Mục đích chính của luật ADA là tạo cho có một sự tham gia một bình đẳng cho những người tàn tật trong “xu hướng” của xã hội Hoa Kỳ, để xã hội tồn tại phải lấy những bước tích cực để cung cấp bao gồm tất cả sự xếp đặt tốt nhất. Điều II của đạo luật đối với những người dân Hoa Kỳ bị tàn tật do bộ tư pháp ban hành ở dưới đây (“Thủ Bản hộ trợ”), II-3.3000.

Các cơ sở được xây dựng và sửa chữa sau 26 tháng 1, 1992 phải có điều kiện ra vào dễ dàng sẵn sàng và sử dụng bởi những người tàn tật. Những cơ sở đã tồn tại sẵn và những tòa nhà cũ không phải thay đổi kiến trúc nếu chương trình cộng đồng có thể bày tỏ ra rằng nó sẽ tạo ra một gánh nặng phi lý. Tuy nhiên, mỗi hoàn cảnh có thể được thay đổi khi nào cần thiết. 28 CFR 35.151.

- Thí dụ, nếu một dịch vụ cộng đồng ở trong một tòa nhà cũ và thay đổi kiến trúc sẽ phá hủy những yếu tố lịch sử của tòa nhà, có thể có những lựa chọn nhu cầu khác. Điều này có nghĩa là tòa nhà sẽ chỉ có một đường thuận tiện dễ dàng cho những người dùng xe lăn mà thôi. Hay, chương trình cộng đồng có thể cung cấp lối thuận tiện lựa chọn đến phòng trưng bày và hoạt động được cung cấp trong một phòng không thể thuận tiện dễ dàng bằng cách làm một video trình bày về sự trưng bày có sẵn. Video có thể được xem ở trong một căn phòng gần nơi có điều kiện thuận tiện trong tòa nhà. Thủ Bản Hộ Trợ II-5.5000.

Quần chúng có thể làm những gì để tạo cho sự thuận tiện ra vào của cơ sở của họ dễ dàng?

Khi chọn một phương cách để cung cấp chương trình thuận tiện, một chương trình cộng đồng phải dành ưu tiên chọn phương pháp để cung cấp sự hòa nhập sắp đặt thích hợp nhất. Điều này khuyến khích sự tương tác giữa tất cả các người sử dụng, có hoặc không có sự tàn tật. Mục đích để cung cấp chương trình thuận tiện là để tạo thuận lợi cho sự độc lập và cho người tàn tật có một cơ hội bình đẳng để tham gia trong những chương trình cộng đồng. Thủ Bản hộ trợ II-3.4000 – 3.4200.

Chương trình cộng đồng không bắt buộc phải thay đổi tòa nhà của họ để được ra vào thuận tiện dễ dàng. Họ có thể chọn để cung cấp những lựa chọn khác cho người tàn tật, bao gồm:

- chuyển những chương trình, cuộc họp, hay phiên tòa tới những khu vực có thể thuận tiện mà người tàn tật có thể tham gia.
- thay đổi những tòa nhà hiện tại bằng cách cài đặt hệ thống giúp đỡ thuận tiện, như là đường dốc, lan can, bảng chỉ dẫn, bảng chữ cho người mù, vân vân.

- cung cấp sự trợ giúp cá nhân cho những người tàn tật (ví dụ, cung cấp đội ngũ quản thư để tìm sách từ tầng 2 cho khách hàng sử dụng xe lăn).
28CFR 35.149-35.150

Một chương trình cộng đồng không bắt buộc phải cung cấp cho những người tàn tật với những dụng cụ như là xe lăn, kính cận, hay dụng cụ trợ thính, hay để cung cấp những dịch vụ về bản chất tự nhiên của cá nhân, như là giúp đỡ về cách ăn uống, đi vệ sinh, hay cách ăn mặc. 28 CFR 35.135; Thủ bản Hộ trợ II-3.6200.

Di chuyển một người với sự tàn tật về di động không phải là sự tiện nghi thích đáng. Chỉ được phép nếu có trường hợp khẩn cấp hay nếu có sự cần thiết tạm thời bởi vì sự xây dựng cơ sở. Trong bất cứ trường hợp nào, người vận chuyển phải được huấn luyện về phương pháp vận chuyển an toàn nhất và ít làm bề mặt nhất và dịch vụ phải được cung cấp trong một cách đáng tin cậy. Thủ bản Hộ trợ II-5.2000.

Đạo Luật ADA đòi hỏi phải có những dịch vụ và phương tiện phụ thuộc nào để giúp đỡ hữu hiệu việc giao thiệp đối với những người bị suy yếu về khả năng thính thị của họ?

Chương trình cộng đồng phải có sẵn sàng các phương tiện giúp đỡ phụ thuộc khi được yêu cầu đến, chẳng hạn như:

- người thông dịch có khả năng, người ghi chép, tài liệu giấy tờ, ống nghe điện thoại có máy khuếch âm, thiết bị, trợ tính, điện thoại tương hợp với máy trợ thính, hoặc những phương pháp giao thiệp khác
- người đọc có khả năng, tài liệu in bằng chữ nổi, tài liệu in chữ khổ lớn, và những phương pháp hữu hiệu khác cho việc giao thiệp với những người khiếm thị

Chương trình công cộng còn bị bắt buộc phải đạt được hay sửa đổi các dụng cụ và thiết bị để bảo đảm việc truyền thông được hữu hiệu. 28CFR.35.160.

Nơi nào có những chương trình cộng đồng dùng điện thoại liên lạc với công chúng, luật ADA yêu cầu việc sử dụng dịch vụ điện thoại tiếp âm cho những người sử dụng thiết bị thông tin liên lạc cho người điếc (TDD's) hay những thiết bị tương tự. Ủy Ban Thông Tin Liên Lạc Liên Bang đã phát hành những điều qui định tập trung vào những tiêu chuẩn cho việc vận hành những dịch vụ này. 28 CFR 35.161.

Tiểu Bang và cơ quan địa phương nào cung cấp dịch vụ khẩn cấp 911 phải cung cấp “thuận tiện trực tiếp” tới những người dựa vào một cái thiết bị TDD hay máy điện toán điều dài cho sự thông tin liên lạc viễn thông. 28 CFR 35.162.

Tôi phải làm cách nào để yêu cầu cho có được tiện nghi thuận lợi?

Những chương trình cộng đồng phải có một hệ thống sẵn sàng cho những người quan tâm tới, bao gồm những người bị suy yếu thị giác và thính giác, có thể biết được về những dịch vụ, hoạt động, và cơ sở tiện nghi. Bảng chỉ dẫn phải được dán lên tại tất cả các cổng ra vào ở các cơ sở, hướng dẫn người sử dụng tới một cổng ra vào thuận tiện hay đến một chỗ mà họ có thể nhận thông tin về các cơ sở có thể ra vào dễ dàng. 28 CFR 35.163.

Những chương trình cộng đồng trên 50 nhân viên cần phải có một nhân viên được chỉ định người mà phối hợp những nỗ lực của chương trình để làm theo những điều khoản của đạo luật ADA II. Tên tuổi, địa chỉ văn phòng, và số điện thoại của nhân viên đó nên được cung cấp. 28 CFR 35.107. Liên lạc với người nhân viên được chỉ định này để biết thêm về những sự xếp đặt đã sắp xếp hay yêu cầu những sự xếp đặt mà bạn sẽ cần.

Nếu bạn quyết định để làm một điều yêu cầu, bạn nên làm yêu cầu đó bằng thư và giữ một bản photo cho hồ sơ của bạn.

Tôi có phải trả thêm chi phí nếu tôi cần đến các phương tiện tích nghi này không?

Mặc dầu việc cung cấp các tiện nghi ngoại thường sẽ gây thêm tổn phí, nhưng trường chính công cộng không được phép đòi thêm phụ phí từ những người hay nhóm người bị tàn tật để bù đắp sự tổn phí của mình.

- Thí dụ, một trường cao đẳng cộng đồng không thể đặt thêm phí trên một sinh viên bị khuyết tật (như là một sinh viên bị điếc người mà được quyền lợi từ dịch vụ thông dịch) hay trên một nhóm sinh viên bị khuyết tật (như là những sinh viên bị suy yếu khả năng đi lại những người mà được quyền lợi từ sự di chuyển những kiến trúc chướng ngại). Tuy nhiên, trường học có thể thay đổi học phí cho tất cả sinh viên để lấp vào khoảng phí tổn. 28 CFR 35.130.

Tôi Có Thể Làm Gì Khi Nghi Rằng Đã bị Kỳ Thị Chỉ Vì Mình Là Kẻ Tàn Tật ?

Nếu bạn nghĩ rằng bạn đã bị kỳ thị và bạn muốn khiếu nại, thì bạn có thể:

- nộp đơn khiếu nại hành chính với Bộ Tư Pháp,
 - Để nộp đơn khiếu nại với Bộ Tư Pháp, bạn phải hoàn tất đơn khiếu nại được kèm theo. Một khi bạn đã hoàn tất đơn, bạn cần để gửi đơn tới:

U.S. Department of Justice
Civil Rights Division
950 Pennsylvania Avenue, NW
Disability Rights Section – NYAV
Washington, DC 20530

Nếu bạn có những câu hỏi nào về cách hoàn tất mẫu đơn, bạn có thể gọi đường dây ADA tại:

800 – 514 – 0301 (voice)
800 – 514 – 0383 (TTY)

Đường dây mở từ thứ 2 tới thứ 6 từ 9:30 sáng tới 5:30 chiều (giờ phía đông), ngoài trừ ngày thứ 5 khi giờ làm việc từ 12:30 trưa tới 5:30 chiều.

- gọi đơn khiếu nại về một cơ quan thích hợp như Bộ Giáo Dục hoặc Bộ Y tế
 - °Bạn gọi đơn khiếu nại đến cơ quan nào thì điều đó tùy thuộc vào việc bạn đang phải đương đầu với vấn đề gì.
 - Thí dụ: nếu bạn muốn khiếu nại vấn đề liên quan đến khu học chính thì bạn gọi đơn về Bộ Giáo Dục. Còn nếu bạn muốn khiếu nại về một bệnh viện thì bạn gọi đơn tới Bộ Y tế.
 - °Nên nhớ kỹ rằng bạn phải gọi đơn khiếu nại tới đúng cơ quan nào có liên hệ đến vấn đề của bạn và phải làm trong vòng 180 ngày kể từ ngày bạn khẳng định là đã bị kỳ thị.
- hoặc thưa kiện riêng.

Việc khiếu nại hoặc thưa kiện phải thực hiện trong 180 ngày kể từ khi sự việc kỳ thị xảy ra. 28CFR35.170-35.190. Cũng nên nhớ kỹ rằng những chương trình công cộng có tuyển dụng từ 50 nhân viên trở lên đều phải có sẵn một thủ tục để khi một cá nhân nào đó than phiền về vụ bất công gì thì được cơ quan này sẽ tự giải quyết lấy trong nội bộ. Tuy nhiên bạn không cần phải làm theo thủ tục này trước khi bạn nộp đơn khiếu nại với cơ quan Liên Bang hoặc với tòa án. Thủ bản Hộ Trợ II-19.2000.

Khi nộp đơn khiếu nại một chương trình công cộng nào thì tôi có thể bị trả thù không?

Không. Những người thực hiện quyền của họ dưới luật ADA, hay giúp đỡ người khác thực hiện quyền của họ, được bảo vệ về việc trả thù. Việc trả thù bao gồm đe dọa, dọa dẫm, quấy rối, hay xa thải. Nói cách khác, nếu bạn bị phân biệt và bạn nộp đơn khiếu nại, hay nếu bạn biết người nào bị kỳ thị và bạn giúp đỡ họ suốt quá trình khiếu nại của họ, bạn được bảo vệ. 28CFR35.1334; Thủ bản Hộ Trợ II-3.11000.